

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΠΡΩΤΗΣ Κ ΔΕΥΤΕΡΗΣ/ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ» ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KEY-4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τα Μεγάλα Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας – Πολιτικές και Εφαρμογές στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Επιδιώκεται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να είναι σε θέση:

Σε επίπεδο γνώσεων

- να προσδιορίζουν αρχές των πολιτικών γλώσσας σε γενικότερο επίπεδο και ανά πρόγραμμα
- να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των υλοποιημένων προγραμμάτων σε σχέση με τις αρχικές κατευθυντήριες γραμμές τους
- να μελετούν συγκριτικά και να αναλύουν πτυχές των υλικών που έχουν αναπτυχθεί και εφαρμοστεί για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στο πλαίσιο του κάθε προγράμματος
- να αντιλαμβάνονται τη σημασία της πρώτης γλώσσας στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
- να συζητούν αναστοχαστικά για τις δικές τους απόψεις για τη σημασία της πρώτης γλώσσας στην εκμάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων:

- να προβαίνουν σε κριτική ανάλυση των διδακτικών υλικών
- να συγκρίνουν διδακτικά υλικά
- να σχολιάζουν καλές πρακτικές και να εντοπίζουν τα σημαντικά τους σημεία
- να αξιολογούν διδακτικά υλικά με βάση συγκεκριμένα κριτήρια
- να σχεδιάζουν / δημιουργούν διδακτικά υλικά, συμπληρωματικά ή εναλλακτικά προς τα υπάρχοντα
- να χρησιμοποιούν διδακτικά υλικά
- να διαμορφώνουν κριτήρια αυτοαξιολόγησης του διδακτικού τους έργου σε σχέση με συγκεκριμένους στόχους
- να αξιοποιούν τις δυνατότητες των ΤΠΕ για δημιουργία και χρήση υλικών

Σε επίπεδο ικανοτήτων:

- να συνειδητοποιήσουν την εκτεταμένη γλωσσική και πολιτισμική ετερότητα με την οποία καλούνται να δουλέψουν στο ελληνικό σχολείο ή/και σε άλλες δομές άτυπης εκπαίδευσης
- να συνειδητοποιήσουν τις διαφορές στις σχέσεις εξουσίας που συνυφάνονται με κάθε συγκεκριμένη γλώσσα (π.χ. διαφορές μεταξύ της γλώσσας της κυρίαρχης κοινωνίας και των γλωσσών των μαθητών/τριών)
- να μπορούν να αξιοποιούν την οποιαδήποτε άλλη γλώσσα για τη διδασκαλία και μάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση
δεδομένων και πληροφοριών, με τη
χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην
πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και
ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε
θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και
επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι, αρχικά, η γνωριμία των φοιτητών/τριών με τα προγράμματα εθνικής εμβέλειας που έχουν σχεδιαστεί για μαθητές/τριες με πρώτη γλώσσα άλλη από την Ελληνική. Θα διερευνήσουμε τις γενικότερες θεωρητικές βάσεις του καθενός, αλλά και τη γλωσσική πολιτική πίσω από αυτά. Θα συσχετίσουμε αρχικές προδιαγραφές του Υπουργείου, γενικότερα κείμενα και προσανατολισμούς των προγραμμάτων, ειδικότερα κείμενα που έχουν παραχθεί στο πλαίσιο των προγραμμάτων, αλλά και σε σχέση με αυτά. Τέλος θα επικεντρωθούμε στα υλικά που έχουν παραχθεί και στις καλές πρακτικές. Στην πορεία του μαθήματος έχει κεντρική σημασία, οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με πλευρές των προγραμμάτων αυτών που θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν / να ενσωματώσουν στη δική τους εκπαιδευτική πρακτική.

Προτεινόμενες Θεματικές Ενότητες:

1. Τα προγράμματα εθνικής εμβέλειας: γενικές προσεγγίσεις και στόχοι σχετικά με τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
2. Φορείς που ασκούν γλωσσική πολιτική
3. Το πρόγραμμα: Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων
4. Το πρόγραμμα: Εκπαίδευση παιδιών Ρομά
5. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης μεταναστών και αλλοδαπών μαθητών
6. Το Πρόγραμμα: Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη διασπορά
7. Διγλωσσία, γραμματισμός και διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
8. Εκπαιδευτικά υλικά: Μελέτη
9. Εκπαιδευτικά υλικά: Δημιουργία

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

<p align="center">ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>																										
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center">Δραστηριότητα</th> <th align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>30 ώρες (1,2 ECTS)</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>74,5 ώρες (2,98 ECTS)</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση εργασιών</td> <td>83 ώρες (3,32 ECTS)</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>187,5 ώρες (7.5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30 ώρες (1,2 ECTS)	Μελέτη	74,5 ώρες (2,98 ECTS)	Εκπόνηση εργασιών	83 ώρες (3,32 ECTS)															Σύνολο Μαθήματος	187,5 ώρες (7.5 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																									
Διαλέξεις	30 ώρες (1,2 ECTS)																									
Μελέτη	74,5 ώρες (2,98 ECTS)																									
Εκπόνηση εργασιών	83 ώρες (3,32 ECTS)																									
Σύνολο Μαθήματος	187,5 ώρες (7.5 ECTS)																									
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Εργασίες, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία</p>																									

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α., Παπαδοπούλου, Δ., Τζεβελέκου, Μ.,

Βαρλοκώστα, Σ., Ιακώβου, Μ., Κάντζου, Β., Λύτρα, Β., Σιούπη, Α., Σταμούλη, Σ., Τερζή, Α., & Χονδρογιάννη, Β. (2011). *Ας μιλήσουμε Ελληνικά*, I, II, III, Θεσσαλονίκη: Μονοχρωμία

Ανδρούσου, Α. (2005). «Πώς σε λένε;» Διεργασίες μιας επιμορφωτικής παρέμβασης στη μειονοτική εκπαίδευση, Αθήνα: Gutenberg.

Βρατσάλη, Ν. (2013). Γλωσσικές δράσεις ενδυνάμωσης και γλωσσικής συνειδητοποίησης μαθητών Ρομά: παραγωγή μικρού ελληνο-τσιγγάνικου λεξικού με εικόνες και ήχους. Στο Γ. Φλουρή, Α. Γιώτη, Χρ. Παρθένης & Ε. Μηλίγκου (Επιμ.), *Διάβιου εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών υπό το πρίσμα της διαπολιτισμικής οπτικής: το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» ως αφετηρία νέων θεωρητικών και πρακτικών* (σσ. 303-308). Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών / Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής.

Chumak-Horbatsch, R. (2018): *Γλωσσικά Καταλληλη Πρακτική – Οδηγός για την Παιδαγωγική Στήριξη Παιδιών με Μεταναστευτικό Υπόβαθρο*, Επιμλ.: Β. Κούρτη-Καζούλλη, Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα Εκδόσεις

Κούρτη-Καζούλλη, Β., Σπαντιδάκης, Γ., & Χατζηδάκη, Α. (2014). Η εκμάθηση της Ελληνικής ως Δεύτερης/ Ξένης Γλώσσας μέσα από το πρόγραμμα Κοινοτήτων Μάθησης του διαδικτυακού μαθησιακού περιβάλλοντος για τη διασπορά. Στο G. Kotzoglou, K. Nikolou, E. Karantzola, K. Frantzi, I. Galantomos, M. Georgalidou, V. Kourti-Kazoullis, C. Papadopoulou & E. Vlachou (Eds), *Selected Papers from the 11th International Conference on Greek Linguistics (Rhodes, 26-29 September 2013)* (σσ. 760-774). Rhodes: University of the Aegean

Παρθένης, Χρ. (Επιμ), (2020): *Πολιτική και Πρακτική της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης – Η Αναγκαιότητα Νέων Παιδαγωγικών και Θεσμικών Προσεγγίσεων στις Σύγχρονες Πολυπολιτισμικές Κοινωνίες*

Σκούρτου, Ε. (2015): *Οι Μαθητές Ρομά στο Σχολείο και το Σχολείο στους Μαθητές Ρομά. Επιστήμες Αγωγής*, Θεματικό Τεύχος «Κοινωνιογλωσσικές και Διαπολιτισμικές Προσεγγίσεις στην Πολιτισμική Ετερότητα στο Σχολείο, 2015, (182-205) [file:///C:/Users/skourtou/Downloads/EPISTHMES_AGOGIS_Thematiko_teuhos_2015%20\(6\).pdf](file:///C:/Users/skourtou/Downloads/EPISTHMES_AGOGIS_Thematiko_teuhos_2015%20(6).pdf)

Σκούρτου, Ε. & Κούρτη Καζούλλη, Β. (Επιμ.) (2015): *Διγλωσσία και διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας*, Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα <https://repository.kallipos.gr/pdfviewer/web/viewer.html?file=%2Fbitstream%2F11419%2F6346%2F6%2F15523-Skourtou-KOY.pdf>

Στεργίου, Λ. & Σιμόπουλος, Γ. (2019): Μετά το Κοντέϊνερ – Διαπολιτισμική Ματιά στην Εκπαίδευση Προσφύγων, Αθήνα: Gutenberg

Υλικά από τη σειρά «Κλειδιά και Αντικλειδιά» του προγράμματος «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων

Υλικά από το πρόγραμμα «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών

Υλικά από το πρόγραμμα «Εκπαίδευση παιδιών Ρομά»

Υλικά από το πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη διασπορά»